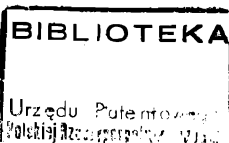


20 listopada 1926 r.

2

URZĄD PATENTOWY



G06c, 15/26

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 4002.

Franz Trinks
(Brunświk, Niemcy).

Kl. 42 m 2.
42 m¹ 15/26

Urządzenie do przenoszenia dziesiątków w maszynach rachunkowych z kołami szczeblowymi i z dwoma mechanizmami liczbowymi do podawania rezultatów obliczeń, ustawionemi jeden nad drugim, a napędzanemi bezpośrednio przez jeden i ten sam mechanizm nastawiający.

Zgłoszono 22 lutego 1924 r.

Udzielono 21 stycznia 1926 r.

Pierwszeństwo: 31 marca 1923 r. (Niemcy).

Używane dotychczas maszyny rachunkowe z kołami szczeblowymi i z dwoma mechanizmami do podawania rezultatu obliczeń, ustawionemi jeden nad drugim, a napędzanemi bezpośrednio i niezależnie od siebie przez jeden i ten sam mechanizm nastawiający, posiadają zwykle urządzenie do przenoszenia dziesiątków mechanizmów liczbowych do podawania rezultatu w każdym miejscu wartości liczbowej, które składa się z trzpienia wyłączającego, z przekładanej dźwigni wyłączającej, z dwóch odchylanych w bok zębów wyłączających, obracających się z mechanizmem nastawiającym, i z części krzywej powierzchni do doprowadzania powrotnego; w tych maszy-

nach zęby wyłączające przy przenoszeniu dziesiątków są ustawione symetrycznie względem środka części krzywej powierzchni na dwóch przeciwbieżnych linjach śrubowych w mechanizmie nastawiającym, aby działały przy każdym kierunku obrotu mechanizmu rachunkowego jeden za drugim w równych odstępach czasu na mechanizm liczbowy, przyczem wskazane zęby wyłączające powinny być ustawione dla miejsca najwyższej wartości liczbowej przy mechanizmie nastawiającym, na które ma być przeniesiona czynność rachunkowa, zawsze nazewnątrż odcinka prostej pomiędzy dwoma miejscami zaczepiania z dwoma mechanizmami liczbowymi. Wobec tego na obwo-

dach kół mechanizmu nastawiającego pozostaje tylko miejsce dla kilku wskazanych zębów wyłączających, a więc i mechanizm liczbowy do podawania rezultatu może zawierać niewielką ilość wartości liczbowych.

Ten brak usuwa wynalazek w ten sposób, że do przenoszenia dziesiątków jest urządzony w maszynie rachunkowej z dwoma mechanizmami do podawania rezultatu, leżącymi jeden nad drugim, a niezależnie od siebie i bezpośrednio napędzanymi przez jeden i ten sam mechanizm nastawiający, jeszcze szczególnie znany wałek wyłączający, zaopatrzony w zęby wyłączające przy przenoszeniu dziesiątków i części krzywej powierzchni do sprowadzania powrotnego, przyczem wałek ten obraca się z mechanizmem nastawiającym w tym samym kierunku. Ponieważ można nadać średnicy tego wałka wyłączającego znaczną wielkość, więc i obwód jego będzie dostateczny dla umieszczenia na nim możliwej ilości wskazanych zębów wyłączających. To urządzenie nie wymaga zmiany kół szczeblowych; mogą one być wyrabiane w dotychczas stosowany sposób zapomocą obecnie używanych urządzeń technicznych, podczas gdy zastosowanie wyżej wspomnianego znanego urządzenia wymaga powiększenia kół szczeblowych, by osiągnąć ten sam skutek. Uproszczenie więc wyrobu stanowi postęp, za wdzielając wynalazkowi.

Na rysunku jest przedstawione urządzenie według wynalazku jako przykład. Od mechanizmu nastawiającego a , którego koła szczeblowe działają zapomocą kół pośrednich b na jeden mechanizm liczbowy c do podawania rezultatu i zapomocą kół pośrednich d, e, f , również na drugi taki sam mechanizm liczbowy g , jest uzależnione poruszanie się zapomocą kół napędowych i, k, m wałka wyłączającego h , zaopatrzonego również, jak mechanizm nastawiający a , w odchylane w bok zęby n do przenoszenia dziesiątków i w części krzywej powierzchni o . Między mechanizmem nastawiającym a i

mechanizmem do podawania rezultatu c z jednej strony, a wałkiem wyłączającym h i drugim mechanizmem do podawania rezultatu g względnie jego kołem pośrednim e z drugiej strony są urządzone zwykle stosowane dźwignie do przenoszenia dziesiątków p , które mogą być wprowadzane zapomocą trzpieni q na drogę obiegową kołków do przenoszenia dziesiątków. Zapomocą mechanizmu nastawiającego a uskutecznia się przenoszenie dziesiątków w mechanizmie do podawania rezultatu c , a zapomocą wału wyłączającego h — przenoszenie dziesiątków w mechanizmie do podawania rezultatu g . Ponieważ przytem obwody kół mechanizmu nastawiającego a i wałka wyłączającego h , którym można nadać średnicę dowolnej wielkości, służą do umieszczenia wielu zębów wyłączających przy przenoszeniu dziesiątków, więc i mechanizmy do podawania rezultatów c i g mogą posiadać znaczną ilość miejsc wartości liczbowych.

Zastrzeżenie patentowe.

Urządzenie do przenoszenia dziesiątków w maszynach rachunkowych z kołami szczeblowymi i z dwoma mechanizmami liczbowymi do podawania rezultatu, ustawionymi jeden nad drugim, a napędzanymi niezależnie od siebie i bezpośrednio przez jeden i ten sam mechanizm nastawiający, znamienne tem, że dla przenoszenia dziesiątków w obydwóch mechanizmach liczbowych do podawania rezultatu (c, g) jest umieszczony poza mechanizmem nastawiającym (a), zaopatrzonym w urządzenia do przenoszenia dziesiątków, jeszcze szczególnie znany wałek wyłączający (h) z zębami do przenoszenia dziesiątków (n) i z częściami krzywej powierzchni (o) do sprowadzania powrotnego, przyczem wskazany wałek wyłączający (h) obraca się w tym samym kierunku, jak i mechanizm nastawiający (a).

Franz Trinks.
Zastępca: M. Zoch,
rzecznik patentowy.

